

Pisanje koda

Osnovna sintaksna pravila

Izraz

varijabla

Operator

=

Vrijednost/Izraz

7;

← Oznaka kraja naredbe

! UVIJEK BITI BEZ SINTAKSNE GREŠKE !

```
varijabla = 4;
```

```
int varijabla = 4
```

Upozorenje

```
int varijabla = 4;
```

Variable

Varijabla je prostor u memoriji

C# uz naziv zahtjeva za svaku varijablu poznavanje tipa podatka
Na primjeru se koristi tip podatka int – cijeli broj

Gledajte na varijablu kao na „kutiju cipela”

1. Deklaracija

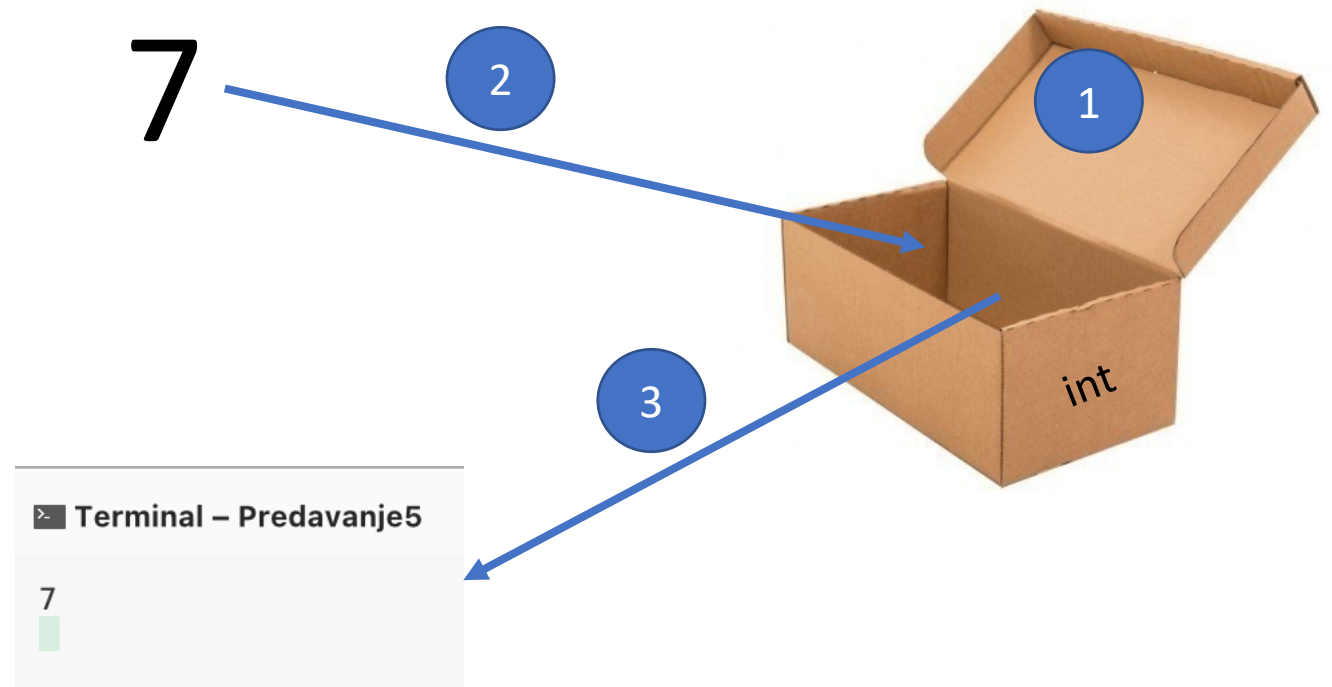
```
int varijabla;
```

2. Dodjeljivanje

```
varijabla = 7;
```

3. Korištenje

```
Console.WriteLine(varijabla);
```


Varijable

Primjeri različitih načina deklaracija i korištenja varijabli

Kod

```
int i, j, k; i = 1; j = 1; k = 1;

int t = 1, m = 2;

int x, y = 1;

x = i + j;

bool logickaVrijednost = t == 1;

Console.WriteLine("{0},{1},{2},{3},{4},{5},{6},{7}",
    i, j, k, t, m, x, y, logickaVrijednost);
```

Rezultat izvođenja

```
1,1,1,1,2,2,1,True
```

Pseudo kod

Naredbe

ulaz (r)

$\pi = 3.14$

$o = 2 * r * \pi$

$p = r * r * \pi$

izlaz (o, p)

Opis naredaba

Od korisnika traži unošenje vrijednosti i unesenu vrijednost pohranjuje u varijablu r .

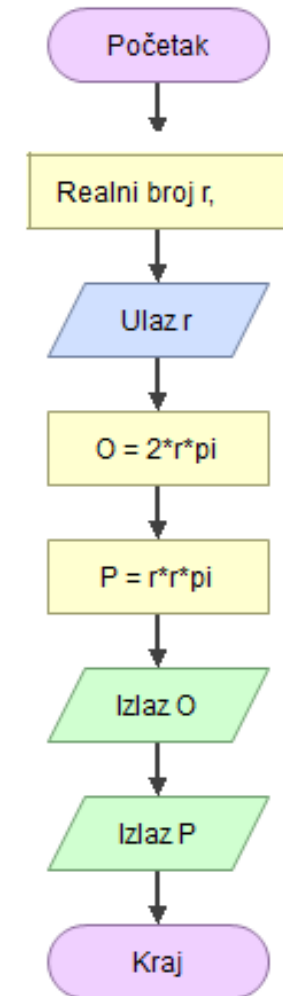
Varijabli π pridružuje vrijednost 3.14.

Računa vrijednost izraza i tu vrijednost pridružuje varijabli o .

Računa vrijednost izraza i dobivenu vrijednost pridružuje varijabli p .

Vrijednosti varijabli o i p ispisuje na zaslon.

Blok dijagram

Izvor:

<https://loomen.carnet.hr/mod/book/view.php?id=645633&chapterid=127911>

Varijable

Implementacija zadatka u C# (IDE Visual Studio Mac)

Kod

```
double r = Double.Parse(Console.ReadLine());  
  
double pi = 3.14;  
  
double o = 2 * r * pi;  
  
double p = r * r * pi;  
  
Console.WriteLine("o={0},p={1}", o, p);
```

Rezultat izvođenja

```
> Terminal – Predavanje5  
  
2.75  
o=17.27,p=23.74625  
█
```

Operatori

Kategorije operatora

Operator dodjeljivanja =

Aritmetički operatori (Arithmetic operators)

unarni (++, --, +, -) | binarni (* , / , % , + , -)

Operatori usporedbe (Comparison operators)

==, <, >, <=, >=

Logički operatori (Boolean logical operators)

!, &, &&, |, ||, ^

Operatori na bitovima (Bitwise and shift operators)

~, <<, >>, &, |, ^

Operatori jednakosti (Equality operators)

==, !=

Primjeri koda

```
int i=2,j=3;
```

```
int k..= i + j;
```

```
k..= i - j;
```

```
k = i * j;
```

```
double t..= k / j;
```

```
bool b..= k == j;
```

```
b..= k > j;
```

```
b..= k != j;
```

```
bool p = true, r = false;
```

```
b..= p & r;
```

```
b..= p && r;
```

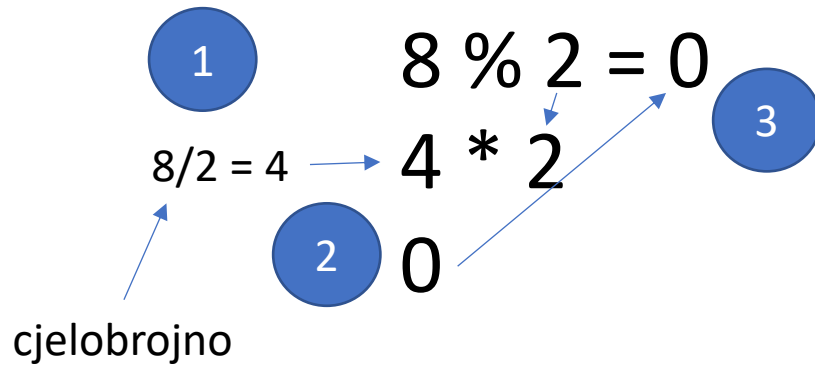
Izvor:

<https://docs.microsoft.com/en-us/dotnet/csharp/language-reference/operators/>

Operatori

Modulo (%)

Ostatak nakon cjelobrojnog dijeljenja

Increment i decrement

```
int i = 0;
//Increment
// prvo koristi vrijednost varijable
// pa ju onda uveća
i++; //i = 1
//i=1
++i; // i=2
//i=2

//Decrement
// prvo koristi vrijednost varijable
// pa ju onda umanjuje
i--; //i = 1
//i=1
--i; // i=0
// i=0
Console.WriteLine(i);
```

Tipovi podataka

Kategorije tipova podataka

Ugrađeni (Built-in)

Referencirani (Reference)

C# type keyword	.NET type
object	System.Object
string	System.String
dynamic	System.Object

*referencirane obrađujemo u dijelu OOP

Izvor:
<https://docs.microsoft.com/en-us/dotnet/csharp/language-reference/builtin-types/built-in-types>

C# type keyword	.NET type
bool	System.Boolean
byte	System.Byte
sbyte	System.SByte
char	System.Char
decimal	System.Decimal
double	System.Double
float	System.Single
int	System.Int32
uint	System.UInt32
long	System.Int64
ulong	System.UInt64
short	System.Int16
ushort	System.UInt16

Tipovi podataka

Moguće vrijednosti cjelobrojnih tipova podataka

C# type/keyword	Range	Size	.NET type
<code>sbyte</code>	-128 to 127	Signed 8-bit integer	System.SByte
<code>byte</code>	0 to 255	Unsigned 8-bit integer	System.Byte
<code>short</code>	-32,768 to 32,767	Signed 16-bit integer	System.Int16
<code>ushort</code>	0 to 65,535	Unsigned 16-bit integer	System.UInt16
<code>int</code>	-2,147,483,648 to 2,147,483,647	Signed 32-bit integer	System.Int32
<code>uint</code>	0 to 4,294,967,295	Unsigned 32-bit integer	System.UInt32
<code>long</code>	-9,223,372,036,854,775,808 to 9,223,372,036,854,775,807	Signed 64-bit integer	System.Int64
<code>ulong</code>	0 to 18,446,744,073,709,551,615	Unsigned 64-bit integer	System.UInt64

Izvor:

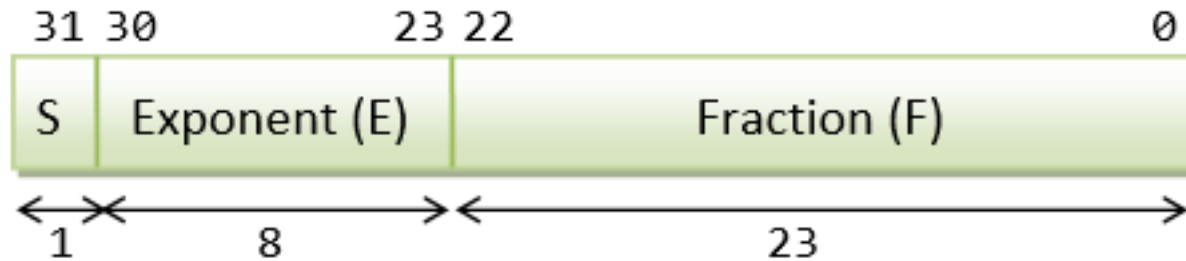
<https://docs.microsoft.com/en-us/dotnet/csharp/language-reference/builtin-types/integral-numeric-types>

Tipovi podataka

Moguće vrijednosti tipova podataka s pomičnom točkom (decimalni brojevi)

C# type/keyword	Approximate range	Precision	Size	.NET type
<code>float</code>	$\pm 1.5 \times 10^{-45}$ to $\pm 3.4 \times 10^{38}$	~6-9 digits	4 bytes	System.Single
<code>double</code>	$\pm 5.0 \times 10^{-324}$ to $\pm 1.7 \times 10^{308}$	~15-17 digits	8 bytes	System.Double
<code>decimal</code>	$\pm 1.0 \times 10^{-28}$ to $\pm 7.9228 \times 10^{28}$	28-29 digits	16 bytes	System.Decimal

Pomična točka

32-bit Single-Precision Floating-point Number

Izvor:

<https://docs.microsoft.com/en-us/dotnet/csharp/language-reference/builtin-types/integral-numeric-types>

<https://www3.ntu.edu.sg/home/ehchua/programming/java/datarepresentation.html>

Tipovi podataka – primjeri korištenja

```
bool logickaVrijednost = true;
byte najmanjiCijeliBroj = 1;
sbyte najmanjiPozitivniCijeliBroj = 0;
short drugiPoReduCijeliBroj = -1;
ushort drugiPoReduPozitivniCijeliBroj = 1;
int treciPoReduCijeliBroj = -1;
uint treciPoReduPozitivniCijeliBroj = 1;
long najvećiCijeliBroj = -1;
ulong najvećiPozitivniCijeliBroj = 1;
// M/m jer je D/d za double pa je m
// sljedeći smisleni znak u nazivu decimal
decimal najvećiDecimalniBroj = 3.14m;
// D/d kao double iako na double može i bez oznake
double srednjiDecimalniBroj = 3.14;
// F/f kao float
float najmanjiDecimalniBroj = 3.14f;
char znak = 'T';
Console.WriteLine("{0}, {1}, {2}, {3}, {4}, {5}, " +
    "{6}, {7}, {8}, {9}, {10}, {11}, {12}", logickaVrijednost,
    najmanjiCijeliBroj, najmanjiPozitivniCijeliBroj,
    drugiPoReduCijeliBroj, drugiPoReduPozitivniCijeliBroj,
    treciPoReduCijeliBroj, treciPoReduPozitivniCijeliBroj,
    najvećiCijeliBroj, najvećiPozitivniCijeliBroj,
    najmanjiDecimalniBroj, srednjiDecimalniBroj,
    najvećiDecimalniBroj, znak);
```

> Terminal – Predavanje5

```
True, 1, 0, -1, 1, -1, 1, -1, 1, 3.14, 3.14, 3.14, T
```

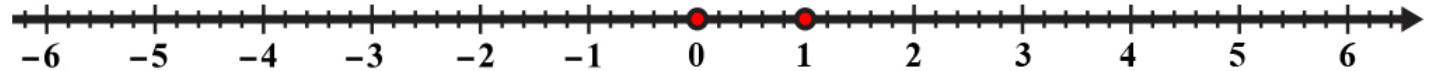
Maksimalna i minimalna moguća vrijednosti

```
long i = Int64.MaxValue;  
Console.WriteLine(i);  
i++;  
Console.WriteLine(i);|
```

> Terminal – Predavanje5

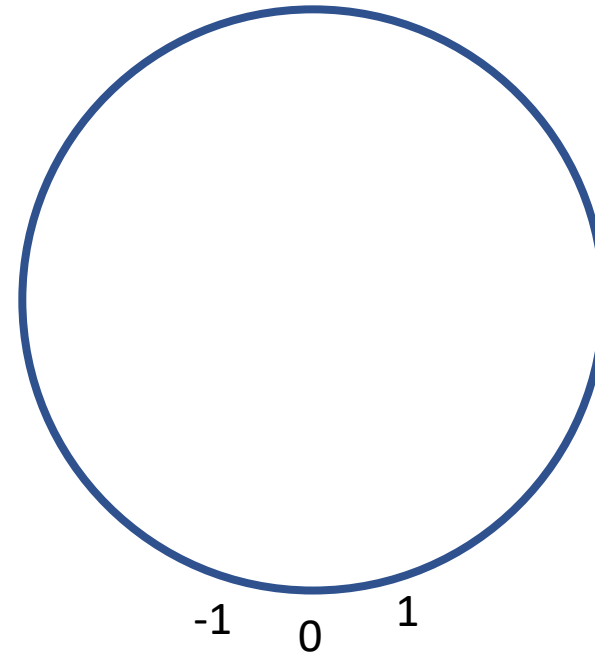
```
9223372036854775807  
-9223372036854775808  
█
```

Uobičajeno u matematici brojevi se prikazuju na brojevnom pravcu

Brojevi se ponašaju kao brojevi na brojevnoj kružnici

-9223372036854775808   9223372036854775807

Variable

U C# postoji 7 kategorija varijabli

1. Statične varijable (static variables)
2. Varijable instance (instance variables)
3. Elementi niza (array elements)
4. Parametar vrijednosti (value parameters)
5. Parametar reference (reference parameters)
6. Izlazni parameter (output parameters)
7. Lokalna varijabla (local variables)

Terminal – Predavanje5

1. Vrijednost statične varijable je 1
2. Vrijednost varijable instance je 2
3. Vrijednost varijable niza je 3
4. Vrijednost parametra vrijednosti je 4
5. Vrijednost parametra reference je 5
6. Vrijednost izlaznog parametra je 6
7. Vrijednost lokalne varijable je 7

Izvori:

<https://docs.microsoft.com/en-us/dotnet/csharp/language-reference/language-specification/variables>

<https://docs.microsoft.com/en-us/dotnet/csharp/programming-guide/inside-a-program/coding-conventions>

```
1 using System;
2
3 namespace Predavanje5
4 {
5     class Variable
6     {
7         static int staticnaVarijabla = 1;
8         int varijablaInstance = 2;
9         public Variable()
10         {
11             Console.WriteLine("2. Vrijednost varijable instance je "
12                               + varijablaInstance);
13             int[] niz = { 3, 3, 3 };
14             Console.WriteLine("3. Vrijednost varijable niza je "
15                               + niz[0]);
16             int parametarReference=0, parametarVrijednosti = 4,
17                 izlazniParametar;
18             metoda(ref parametarReference, parametarVrijednosti,
19                   out izlazniParametar);
20
21             Console.WriteLine("5. Vrijednost parametra reference je "
22                               + parametarReference);
23
24             Console.WriteLine("6. Vrijednost izlaznog parametra je "
25                               + izlazniParametar);
26
27             int lokalnaVarijabla = 7;
28             Console.WriteLine("7. Vrijednost lokalne varijable je "
29                               + lokalnaVarijabla);
30         }
31
32         void metoda(ref int parametarReference,
33                    int parametarVrijednosti,
34                    out int izlazniParametar)
35         {
36             Console.WriteLine("4. Vrijednost parametra vrijednosti je "
37                               + parametarVrijednosti);
38             parametarReference = 5;
39             izlazniParametar = 6;
40         }
41
42         static void Main(string[] args)
43         {
44             Console.WriteLine("1. Vrijednost statične varijable je "
45                               + staticnaVarijabla );
46             new Variable();
47         }
48     }
49 }
```